

Anna Domagała-Trzebuchowska

Temat rozprawy doktorskiej: Umiejętności retoryczne uczniów szkoły podstawowej
- perspektywa dydaktyczna

Celem rozprawy jest ukazanie umiejętności retorycznych uczniów szkoły podstawowej. Zakres obserwacji ograniczony został do analizy wypowiedzi pisemnych i obejmował obowiązujące w szkole dokumenty przedmiotu, programy nauczania, podręczniki szkolne oraz przeprowadzone badanie empiryczne, na podstawie którego możliwa stała się obserwacja realizacji uczniowskich. Zakresy retoryki obejmowały zarówno dydaktykę starożytną, jak i nowożytną. W ramach problemu badawczego refleksji poddano zasadność i przydatność systemowo wprowadzonych na poziomie szkoły podstawowej elementów retorycznych, przy czym istotną rolę, obok umiejętności językowych, stylistycznych i kompozycyjnych poświęcono istocie etapu inventio. W tym zakresie obserwacji poddano artefakty przywoływane przez uczniów w ramach zindywidualizowanej egzemplifikacji. Umiejętności tekstotwórcze osadzone zostały ponadto w ramach teorii lingwistyki tekstu, dzięki czemu możliwa stała się usystematyzowanie wprowadzanych w szkole podstawowej trzech form wypowiedzi pisemnych: wypowiedzi argumentacyjnej, rozprawki i przemówienia. Zaprezentowane wnioski z obserwacji pozwoliły na skonstruowanie wniosków i postulatów badawczych, których rozwinięcie może przyczynić się do weryfikacji panujących dyrektyw dydaktycznych.